

1. СПОЉНИ ПОСЛОВИ

1.1. Појам спољних послова

Сувереним државама као територијалним људским заједницама својствени су спољни послови. У савременој литератури, прво значење које се придаје појму спољни послови, или спољнополитичка власт је способност државе да води спољну политику.¹ Тако схваћени, спољни послови или спољнополитичка власт, атрибут су суверенитета државе, односно изједначавају се са самим суверенитетом и као суштински елемент државе, идентични су са државношћу.² Имајући у виду да се спољни послови одређују као суштински елемент државе, према традиционалној правној науци која не изједначава државу и право, спољни послови, односно спољнополитичка власт нису конституисани кроз правни поредак, тако да се пре одређују као «природни» послови државе, односно «природна» власт.³

Појам спољних послова са правном теоријом поделе власти, односно спољнополитичке власти, доживљава својеврсни обрт. У смислу теорије поделе власти, вршење спољних послова, односно спољнополитичка власт, не доводи се више само у везу са државом као целином, већ се сагледава у вези са једном специјалном функцијом или органом, односно органима, који у оквиру државе врше те послове, што води одређивању спољних послова као правног феномена⁴. У том, правном смислу, вршење спољних послова, односно спољнополитичка власт, одређује се уставно-организационо као уставноправна надлежност за одлучивање о међународним односима државе, док се у уставно-материјалном смислу одређује као деловање са примарним и непосредним међународноправним дејством, не само у подручју непосредног управљања државом, већ и у подручју људских права.⁵ Изложено одређење спољних послова у материјалном смислу несумњиво се може дубље сагледати. Међутим, пре него што се потпуније одреди садржина спољних послова, потребно је одредити однос између два изложена одређења спољних послова.